

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja več dan sveder, izimši nedelja in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-egerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ljubljanski knezoškof pa volitve.

V.

Torej molitve pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom za srečen klerikalni izid prihod jih deželnobzorskih volitev ukazuje najnovješi latinski „opomin“ našega knezoškofa Jakoba! V nedeljo pred prvotnimi volitvami naj se napravijo po vseh farnih cerkvah te molitve; verniki naj se povabijo k obilni udeležbi in pri ti priliki naj se poduče s primerimi govorji o važnosti pribodnih volitev; z drugimi besedami: z vero in s tem, kar je vernikom najsvetnejše, naj se upliva na posvetne volitve, na posvetno politiko!!

Tu seveda se mora vsak, komur sta naloga in zakoniti delokrog deželnih zborov znana, vprašati: koliko pa ima vender deželni zbor z vero opraviti? Najboljši odgovor temu je, da se sam knezoškof Jakob njegovih sej nikdar ni udeleževal. Samo v prvo sejo vsega zasedanja je prišel, da je oblubo storil, potem ga pa ni bilo nikdar, nikdar več. Ali bi bil on mogel tako zanemarjati deželnobzorske seje, ko bi bilo ondi res treba verske reči zagovarjati?

Po čemu torej toliko „svetega“ gibanja za čisto posvetne reči? Drugače se naši klerikalci prav radi in pogostoma sklicujejo na rimskega papeža, ako menijo, da jim to služi proti nam, slovenskim narodnjakom; kjer so pa njegovi sveti na poti njih vladohlepju, tam jim pa njegove besede niso nič, prav nič, kot bi jih ne slišali in ne poznali! Ni-li sam sv. oče rekel: „Kdor meša vero v politiko, ta jo zlorabi!“ Ni-li on nedavno toplo priporočal poljskim škopom: „Ločite vender vero od politike!“ Kako da kranjskim klerikalcem ni Lev XIII. tudi v tem avtoriteta? Mar njegova globoka učenost in dolga skušnja ni nič vredna? Saj je ravno njegov prednik skusil, da ni dobro mešati vere v posvetne homatije. Ko smo nameščali v „volilnem opominu“ o molitvah pred Najsvetejšim, prišli so nam na misel laški dobrovoljci iz leta 1848, ki so šli s križem na oblike — od tod so se imenovali kročijati — v revolucionski boj zoper Avstrijo in kakor je pravil g. kanonik Klun v zadnjem deželnem zboru, tedanji papež Pij jih je blagoslovil. Ti

kročijati so bili sicer tedaj razpršeni, vendar pa nasledki tega gibanja uprav za rimskega papeža niso bili ugodni. Zakaj takrat se je sprožil dežanski tok laškega teženja, ki je naposled potegnil tudi papežovo državo v svoje valovje in jo odnesel — k združjeni Italiji!

Torej počasi s svetimi rečmi za posvetne namene! Ljudski organizem se takšne zlorabljenje volilne medicine takoj nasiti — in reakcija nastane, reakcija ne v korist vere in hravnosti ter gotovo tudi ne v prospeh duhovniškemu ugledu, koji je tako važen činitelj za versko mišljenje in, preprosto pokorčino v cerkvenih rečeh. Čuvarji vere, mej katere se tako rad prišteva knezoškof Jakob, bi vender to moral vedeti in zategadelj se izogibati vsemu, kar vero ponižuje v politično deklo in njene oznanjevalec v politične krošnjarje, katerim vsakdo lahko vrata pokaže! Nas posvetnjakov pri tem ne zadeva nikaka odgovornost, zakaj mi branimo, kar je naše, ker je od tega svet! Odgovornost za to, da se vera zlorablja, da se napadajo politični agitatorji v duhovski obleki, zvrati moramo na tiste, ki vero brez najmanjše potrebe mešajo v politiko in duhovnike silijo v politično arenou, kjer se z vsakomur ravna kot s političnim strankarjem, naj si je škop ali kapelan, baron ali kmet! In zategadelj je „opomin“ knezoškofa Jakoba z verskega stališča vsega obžalovanja vreden! Mi posvetnjaki in narodnjaki pa bomo storili, kar nam storiti pristojna, — branili bomo tudi odslej politično samostojnost in svoje prepričanje kot može in v svesti si, da smo lahko dobri sinovi katoliške cerkve, če prav ni ljubljanski škop naš — politični voditelj! Windhorst, pokojni voditelj katoliškega centruma v Nemčiji, čigar katoličanstvo so ob njegovi smrti klerikalni listi po vsej pravici v zvezde kovali, ni se dal niti od papeževega odpolanca pregovoriti zastran septenata, ampak mu je odvrnil, da je pač v cerkvenih in verskih rečeh poslušen papežu, nikakor pa ne v političnih. In tako bode tudi nam dovoljeno, da si bomo ohranili in tudi gibali proste roke nasproti politiki ljubljanskega knezoškofa, tako, kakor nam velevata čast in korist domovine!

Državni zbor.

Na Dunaju, 25. oktobra.

V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o vladnem programu, a posebno zanimiva ni bila. Stranke še ne vedo, pri čem da so z grofom Badenijem, in zato tudi ne morejo vzeti glede nove vlade določnega stališča. Razprava je pokazala, da si Baden lahko sestavi večino, kažešno hoče, da se bodo parlamentarne stranke grupirale po tem, kakor bo on sam praktično izvajal svoj program. To pa mu more že jasno biti, da to, kar se bo zdele Nemcem pravično, bodo zmatrali Slovenci in Čehi za očitno krivico, vsaj v narodnostnih rečeh.

Pri debati je prvi govoril posl. dr. Žaček v imenu moravsko-českih poslancev. Povdarjal je solidarnost Čehov iz vseh dežel in rekel, da hočejo Čehi, naj se ž njimi ravna kot s celoto. Češkega vprašanja ni moč rešiti samo za Češko, nego se mora rešiti tudi v Moravi in Šleziji. Čehi ne zahtevajo nič nego pravičnosti, ne morejo se pa spriznjaziti z izrekom o negovanju tradicionalnega položaja Nemcev. Prvenstvo v kulturi gre Čehom v čeških deželah, ne Nemcem, če pa bo ministerstvo tolmačilo pravičnost tako, kakor levica, ne bo odnehal boj češkega naroda. Čehi lahko čakajo!

Posl. dr. Foregger, zastopnik slavnega Celja, je povedal, da je vesel, da vlada ni parlamentarna, in da proti novi vladi nima nezaupnosti. Pričakoval je, da bi se bila državna ustava povdarjala vsaj za notranjeavstrijske dežele, zlasti mu je ugajala napoved vzdrževanja nemških predpravic.

Posl. dr. Burgstaller je povedal, da iz vladnega programa sklepa, da se bodo ugodilo aspiracijam italijanskega prebivalstva zlasti v Trstu in da se bo vzdržala sedanja veljava italijanskega jezika v šoli in v uradu.

Vodja nemških nacionalcev, posl. dr. Steinwender je rekel, da je v vladnem programu marsikaj, kar se po sebi razume, tako tudi napoved o vzdrževanju nemških predpravic. Vprašanje je le, če se bo vlada držala te obljube. To se pokaže pri Tešinu in pri Opavi. Tudi da vlada ni parlamentarna, je dobro, ali taka vlada postane lahko splošno

Listek.

Iz dnevnika po Dolenjskem

III.

Ribnica.

Vsaka stvar na svetu ima svojo slabo in svojo dobro stran, modroval sem zjutraj sam pri sebi ter si tipal težko in odrvenelo glavo. — Za ponočevanje je plešec pač na boljem, ker nima las na glavi. Če se ti ta zasedi dolgo v veseli družbi, mu ne morejo zlesti vinški duhovi v lasé. Lasje mu ne zatečejo, kakor meni danes, da čutim same treske in polena po motni glavi. In vest me peče spet in žal mi je, kolikor imam láš na glavi, da nisem šel prej v pokoj; te žalosti pa ni pri plešcih in je ne more biti...

Skusi zagrnjeno okno je sililo že dolgo časa zlato solnce. Tako dobrohotno me je vabilo na prost, na čisti zrak, kjer najdeš najboljše zdravilo za svojo bolezen.

Oj, ti božje solnce, kako si vender dobro! Nisem zaslužil, da me tako sladno krepi tvoj jutranji žar. Visoko, nebeško solnce, ti si še usmiljeno in nepričransko! Solnce moje, ti ne poznaš strasti in grdega

maščevanja, ti ne poznaš protekcije in ne daješ prednosti zakupnikom niti zatiralcem (?) jedino prave vere; ti ne delaš razločka mej stanovi, imenjem in narodi! — Vem, da nam liberalcem (?) ne privočijo privilegiranci jednopravno tebe, in da bi te nam radi s ponošenimi, črnnimi suknjami zakrili, če bi imeli moč... vam, dobro vem, da te ne privočijo oholi potujčenci in mogični sosedje mojemu ubogemu, dobremu, nadarjenemu in tako nesrečnemu rodu. Gledajo njega upalo telesno in duševno lice, slišijo ga drhteti in stradajoč opravičene pomoči klicati. Ali toti? Teptajo mu lastno zemljo, jemijo mu domači kruh, zapirajo mu knjige, češ, da ni za omiko in napredek in ga pode mej pastirje na prost. — Tukaj pa mu ti, božje solnce, greješ otrple ude, daješ mu moč in up za boljšo in zasluženo bodočnost... E mogotci, Bog je pravičen! V takšnih mislih zašel sem v ribniško okolico.

Ribniška dolina je precej široka, prostorna in le proti Kočevju odprta. Na druge tri strani lezejo iz tal za ravnino mali holmi, za holmi griči, za griči pa hribci in hribovje. Od zadej za temi molé na kvišku precej visoke gore. Vse te višine so primerno dobro zavite v goste, temne gozdove. Za Valvazorja so morali biti še pragozdovi, kjer so bila

tista bajna jezera, po katerih so rojenice lovile malo deco za dolino...

Po sredi prijazne doline ob belih cestah posjane so slikovito večje ali manjše vasi. Raztresenih in posameznih hiš nimaš tukaj, kakor po vinorodnih naših krajih. Ribničan je družen mož in ni rad sam.

Okrog hiš po vseh je vse lepo razdeljeno in snažno. Gnoj je na svojem mestu v pripravnih jamah in ne tako, kakor na Krasu i pri boljših hišah, da moreš po mehkem — po gnuju v vežo. Stavba hiš je skoraj po jednem, sličnem kopitu; lepo belo so ometane in sploh s tremi okni na sprednjem kraju... Ko sem se nazaj v trg vrnil, vrel je ravno narod iz cerkve. — Bila je nedelja.

Tukaj stali so može in si podajali tobak in ogenj za vivčke in ilovke. Vsi so bili jedini, da bi bil dober dež.

Na drugi strani tarnale so ženice o repi in korenju, ki ne moreta iz zemlje, ker je suša. Kaj bode s ščetinastimi sivci? In na sredi mej možni in ženici zbirali so se fantje in deklice. No, tem ni bilo dosti mar za dež, za repo in korenje; imeli so druge skrbi. — „Oj zlata prostost, oj neskrbna mladost!“

Po noši pa vidiš tukaj posebno pri mladini,

nevarnā, če se prebivalstvo ne more svobodno izražati v časnikih, pri volitvah in na shodih. Tudi ne kaže vzdrževati propadajočih strank. Kar je ministerski predsednik rekel o neplodnih, od kulture odvajajočih in družbi nevarnih pojavov, ne more meriti na protisemite, nego le na socijaliste. Čudno je, da ministerski predsednik ni nič rekel o ohranitvi obrtnega in kmetskega stanu. Glede volilne reforme je že čas, da se predloži. Če je zbornica ne vzprejme, potem ima vlada vsaj povod, jo razpustiti.

Posl. dr. Stranský je izrazil svoje razočaranje, katero se ga je polastilo po govoru ministerskega predsednika. Vlada naj bi skusila priti v dotiko z velikimi vprašanji naše dobe. Prava politika se uklanja le idejam, za katere se je izrekla večina prebivalstva. Dogodek zadnjih let svedoči, da stremi vse za demokratizovanjem države. Naša ustava s fevdalno gospodsko zbornico in s poslansko zbornico, v kateri imajo veleposestniki in velekapitalisti prvo besedo in kjer se teptajo najsvetjejše pravice narodov, in birokracija, ki se povzdiuje nad zakone in pravico, sta končno morali obuditi splošno nevoljo. In to avstrijsko konstitucijo, to fikcijo, to laž, to imenuje ministerski predsednik „tradicijo avstrijske monarhije“. Ministerski predsednik hoče varovati ustavno svobodo, mi pa resnično, zato ne moremo ž njim. Le federalizirana Avstrija nas more zadovoljiti. Mej Badenijem in Windischgrätzom je velik razloček, ali vse kaže, da se je Badeni šolal pri Taaffu. Staročehi so verovali praznim obljudbam, mi pa jim ne verujemo. Nemška kultura nikakor ne sveti drugim narodom. Kultura Nemcov na Nemškem ni kultura Nemcov na Moravi. Nemška kultura je svetila Čehom samo takrat, ko je zapalila grmado v Konstancu in ko je v 15. veku svobodno kulturo češkega naroda uničila. Ministerskega predsednika izraz o nemški kulturi proglaša Čehe za inferijorno pleme. Če Badeni Nemce tako čista, zakaj ni priporočal cesarju, naj namesto njega imenuje ministerskim predsednikom Morreja ali Steinwenda? Avstrija se bo vladala pravijoči ali pa bo razpadla.

Posl. dr. Russ je obluboval, da bode levica se ustavljalna vsaki utesnitvi državljanke in osebne svobode in vsakemu napadu na šolo. Vlado bo podpirala, če bo ta delovala po programu, nikakor pa se ne bo zvezala več s konservativci. Glede čeških državnopravnih aspiracij je izključeno vsako pakiranje.

Govorili so še: dr. Marchet zlasti o gospodarskih stvareh, Janda o decentralizaciji, Tausche in Funke, potem se je razprava pretrgala.

Prihodnja seja bo v ponedeljek in se bo nadaljevala razprava o vladnem programu.

Narodna stranka in novo ministerstvo.

Poslanec g. dr. Ferjančič je pri razpravi o programu novega ministerstva govoril v imenu slovensko-hrvatskega kluba in precizoval svoje in svojih tovarišev stališče napram ministerstvu, katero stališče zavzema tudi slovenska narodna stranka. Govor dr. Ferjančiča slöve:

Visoka zbornica! Govorili so zastopniki največjih strank v tej zbornici in se izrekli o vladnem

da žive tudi v Ribnici v času železnic in telegrafa. Čestitih belih pčel ni več, belih, nabranih rokavcev, mezlank, belo opranih nogovic — vsega tega ni več. — Pač pa gledaš vprek svilne rutice na glavi, kašmiraste jopice z rokavi na mehurje in takšnimi krili do tal, ki skrivajo urne nožice in ž njimi — kupljene črne in rudeče nogovice. Nisem sicer takšen, da bi ubogemu trpinu ne privoščil, če se nažgē in nakiti ob praznikih. Bodи to čedno in primerno postanu in — mošnji! Ko bi jaz prišel tja in imel besedo, kjer postave kujejo, predlagal bi originalen davek za nošnjo barvanih nogovic, ker s tem trpi narodno blagostanje v obče. Čas, kateri se je kedaj porabljaj koristno za prejo in pletenje, porablja se zdaj, da se Bogu smili. — In tudi čistosti je to na kvar, kajti bele reči je treba skrbno prati. Ergo: tukaj je davek opravičen, blagodejen in zanj pa dajte soli, soli — bele in črne!

Prav je imel nekdo, ki je na mimogredočo šopirkо kazal, češ, vso doto nosi na sebi... Čas je za razvod.

„Ali greste koj domú?“

„Stopimo za hipec k Cenetu, imajo dobro kapljo. Ali greš z nami Franca?“

„E, ne, ne... me je sram!“

programu. Dovolite, da storim to isto v imeni male skupine. Storil bom to na kratko. Koj v začetku naj povem, da vladni program v svoji celoti na nas ni naredil neugodnega utisa, to pa le s pogojem, da vlada posamičnim nejasnim točkam ne bo dajala drugega pomena, nego jim ga dajemo mi. Zlasti nas je dvoje v vladnem programu zadovoljilo. Vlada se je odpovedala dvema zmotama, ki sta uničili koalicjsko ministerstvo in ki sta tudi že prej pokopali nekaj vlad in kateri smo mi vedno obsojali.

Vladni program se je odrekel pojmom „pošest“ in „zapostavljanje narodnih in političnih želj in zahtev.“ Že to je napredek, dasi je čudno, kako se je moglo v Avstriji govoriti o taki posesti oziroma o kakem prenehljaju, v narodnostenem konglomeratu, v katerem hrepene narodi po razvoju in veljavi, kjer jih od tega nič ne more odvrniti in kjer imajo za to stremljenje zakonito podstavo in zavarovanje.

Po povdanku na to prednost programovo si dovoljujem govoriti o njega drugih točkah.

Vlada si je stavila poglavito nalogo, doseči mir med avstrijskimi narodi. To je hrepnenje, česar uresničenje mora želeti vsak avstrijski rodoljub. Ali če upa vlada, da to doseže s tem, da apeluje na zvestobo avstrijskih narodov cesarju in državi, tako mislim, da se moti. Vzlic zvestobi cesarju in državi so se razšli avstrijski narodi in to se tudi za nove vlade ne bo premenilo.

Na srečo pa vlada neče samo s tem sredstvom doseči mir med narodi, predlagala je tudi druga praktična sredstva in to izrekla tako pregnantno, kakor tega nismo čuli niti v programu najprijejše nam vlade. Vlada je rekla, da se bode ozirala in nepristransko uvaževala na aktuelno opravičene, vsakokratnemu razvoju primerne, v mejah državno-pravne, finančne in gospodarske dopustnosti stojede zahteve. To je za nas — in mislim za vse nenemške narode v Avstriji — važna točka, zlasti za nas, ker niso naše želje in zahteve bile nikdar drugačne, nego aktuelno opravičene, razvoju primerne in zakonito utemeljene.

Če nam vlada to res da, kar nam je tu obljubila, potem je izpolnila večino naših želja. Z ozirom na čas in na okolnosti in ker gre le za kratko precizovanje napram vladnemu programu se ne bom spuščal v podrobnosti, dovoljeno pa mi bodi reči, da vse, kar zahtevamo, zahtevamo že 25 let in sploh kar imamo ustavo in da stojimo še vedno tam, kjer smo bili, ter pravimo: Dajte našemu jeziku, ki se vedno in vedno razvija, ki je danes lepo razvit in kar nič ne zaostaja za drugimi jeziki, tisto pravico, katera mu gre po osnovnih zakonih! Čim se to v šoli, v uradih, v javnem življenju zgodi, bude ustrezeno željam slovenskega naroda.

Toda, da ostanem pri najnižji kategoriji šolstva, ali se ne moramo še boriti za ljudsko šolo? Nečuvno je, da se moramo, če tudi so vsi pogoji izpolnjeni, boriti za najnižjo vrsto kulturnih zavodov, za ljudsko šolo, sramotno je, da se dopušča, da velikanska prizadevanja naših rojakov na Koroskem za slovenske ljudske šole uničujejo lokalni faktorji, katerim centralna vladva dopušča, da delajo, kar hočejo. Novi stari naučni minister, kakor se je

imenoval, pozna stvar dobro in spominjam ga nanjo. Če pogledamo na ljudsko šolstvo v Trstu, nas obide žalost, ko vidimo, kako je postopata lokalna vladva in mestni svet s slovenskim narodom in z vladnimi naredbami. Najsramotnejše je pa, kako pusti vladva, da dela ž njo goriški občinski svet glede ondotne šole. Ta stvar je izredno aktuelna in nedognana. Ministerstvo je dne 25. oktobra 1894 razsodilo, da je zahteva, naj se v Gorici ustanovi slovenska šola, opravičena in je občinskemu zastopu naročilo, naj jo najkasneje do 15. septembra 1895. ustanovi. Mestni zastop se je temu ustavil in prosil, naj vladva odneha. Vlada je rekla, da ne odneha, ker je nje ukaz zakonito utemeljen. V tem je upravno sodišče dne 26. junija 1895 razsodilo in odbilo pritožbo mestnega zastopa, a vzlič temu vzdržuje to šolo še vedno društvo „Sloga“ z velikimi troški, katerih pa, ker so darovi, ne bo moglo dolgo zmagovali. Če društvo danes, ko šole ne more več vzdrževati, šolo razpusti, bo v Gorici 500 otrok brez pouka. (Čujte! Čujte!)

Opozarjam na to zategadelj, ker stoji danes na čelu učne uprave mož, ki je svoj čas znal z neverjetno hitrostjo in zoper voljo občinskega zastopa ustanoviti v Ljubljani nemške ljudske šole. Upam, da bo s primerno hitrostjo postopal zoper sramočenje vladnih naredb od strani goriškega občinskega zastopa.

(Konec prih.)

V Ljubljani, 26. oktobra.

Slovenski Hohenwartovci in nova vlada. „Národní Listy“ poročajo, da so ministerskega predsednika besede o vzdrževanju nemških predpravic v naši državi zadele slovenske člane Hohenwartovega kluba jako neugodno in da tega v klubu pri razpravi o vladnem programu niso prikrivali. Grof Hohenwart jih je baje zatrjeval, da besede ministerskega predsednika nikakor niso ponujajoče za nenemške narode v monarhiji, da si je Badeni kot Poljak štel v dolžnost narediti Nemcem ta poklon, da pa s tem ni kar nič hotel zadeti Slovanov. S tem pojasnilom so se slovenski poslanci zadovoljili. Narod, ki ga zastopajo, pa ne more biti s tem zadovoljen. Poslanci bi bili morali zahtevati, naj se v tem oziru pri debati o vladnem programu njih nazor in njih stališče glede oficijelno napovedanega pospeševanja nemštva določno precizuje. To bi bil grof Hohenwart toliko laglje storil, ker zastopa slovenske volilce.

Posvetovanje o delavskem programu državnega zbora. V sredo so imeli vodje raznih klubov posvetovanje, katere stvari naj reši državni zbor v tem zasedanju. Dosedaj so se običajno tacih posvetovanj udeležili samo zastopniki klubov državnozborske večine, a pri tem posvetovanju so pa bili zastopani vsi klubi, in to menda na željo vlade. Pri posvetovanju bili so člani predsedstva državnega zbora, vsi ministri, štirje zastopniki združenih levic, trije zastopniki poljskega kluba, trije zastopniki konservativnega kluba, dva Mladočeha, dva zastopnika kluba levega centra, jeden moravski Čeh, jeden nemški nacionalec, jeden krčanski socialist, nezavisni jugoslovanski klub je zastopal

Dalje v prilogi.

rica storila je vsega preveč. Jaz nisem sladkosnedec niti sladolizec; zatorej še za pol jedi nisem vedel, kako jim pravijo.

Če prideš s kmetov od priprostega domačega ognjišča in sedeš za tako obilo in bogato mizo, se ti kar vrti. Nehoté misliš, da bi ne bilo napačno doma kaj takšnega, kadar „fara nosi“. Pokusal sem zato v kuhinjo, da bi zasledil recepte, ali kuhanjo po Pratovi ali Lesar-Bleiweisovi kuhanici. Toda nikjer ni bilo nič; najbrže so vse iz glave znali! Da je bila zares gostija in ne navaden obed, priča to, da se je v presledkih napivalo, trkalo in peло: „Oj zgrabimo vsi čase...“

Obmizju bila sta tudi dva jogra dunajske „Alme matere“: zamišljen in idejalen filozof in hladen, praktičen jurist.

Filozof vstane; malo bled je in tresе se:

„Gospoda, národ naš je ubog in majhen. Ali dela ima dosti in delavev je malo za narodno delo. Delavnih mož mu manjka... Kar jih je, so uzor! Mej sabo imamo možá, (Brr, mogoče bom jaz.) kateri je dosti delal...“ Zdaj malo zavrhni kadilnico navdušeni mladenič: „Naš hišni gospodar storil je veliko...“ „Živio, živio“ (Hvala Bogu, ušel sem) „Gospoda“ — poldrugi ton višje — ,mej

„Kaj te je sram, saj nas je dosti vkup.“

„Kaj porekó ljudje in mati, da hodim z vami v gostilne?“

„No, siliti te ne morem. Z Bogom!“

„Veš, čaj — pa grem. Pa, Tone, primi me in malce vleci zavoljo lepšega, da me ne bode tako zelo sram...“

Tudi dobro! Zares, kar sem slišal in videl v Ribnici, bilo je vse krepko in izvirno; to še celo tam, kamor ti z namalano roko kažejo na vratica z „ničlo“ ali s „tukaj!“

Brr, kar studenc me je polil in mravlje čutil sem po sebi na tistem kraju. Zdela se mi je, da sem v ogrodju srednjeveške železne device. Vse je bilo v tem tesnem prostoru, kar le s roko dosežeš, nataknjeno z ostrimi, steklenimi črepinjami. To je originalno in zdravo za tiste umazane slikovce, ki navadno drugod v teh krajih grdobije in ostudnosti rišejo in pišejo. Večkrat bi človek po črkah in pravopisu sodil, da so te nesnage kaj boljšega... Fej te bodi za takšno omiko!

Poludne bije. In ne spodbobi se, da bi pri Nacu čakali na goste; juha bi se zgostila.

No, gostije, prave gostije bile so ta dan pod dragim, Nacovim krovom. Ljubezljiva hišna vlad-

dr. Laginja in slovensko-hrvatski klub dr. Ferjančič. Predsednik Chlumecky je naznani o začetku posvetovanja, da misli postaviti na dnevni red mej budgetno debato v odseku več manjših predlog, zakon proti ponarejanju živil, zakon proti pijančevanju in zdravstveni zakon. Ministerski predsednik grof Badeni je izrekel željo, naj se proračun reši še pred koncem leta. Poslanci dr. Russ, dr. Engel in Steinwender so izjavili, da to nikakor ne bude mogoče. Dr. Engel je izrekel željo, da se reši kmalu domovinski zakon in pa zakon o zemljiskodavčnem katastru, dr. Steinwender je pa naglašal, da se pred vsem izvrši davčna reforma, na kar je minister Bilinski izjavil, da on tudi prizna nujnost stvarij, da pa bude treba nekaj v načrtu premeniti. Grof Hohenwart in dr. Lueger zahtevala, naj se rešijo hitro agrarno-politične predlage. Poslanec Baerenreither želi, naj se kmalu reši zakon o rudniških nadzornikih, eksekucijski in sodni red, za poslednja dva načrta zahtevala grofa Bilinski in Kuenburg okrajšano postopanje, s čimer se pa ne vjema pravosodni minister. Poljedeljski minister želi rešitev melijoraciskega zakona in bi agrarno enketo z veseljem pozdravil. Dr. Russ in dr. Engel zahtevala parlamentarne počitnice, ko bodo volitve na Českem. Grof Badeni je izjavil, da želi on, da se reši kmalu domovinski zakon. Izjavilo se je še nekaj želja glede rešitve iniciativnih predlogov in peticij in odločilo, da bodo seje od 11. ure dopoludne do 4. ure popoludne.

Važno priznanje. Omenili smo že, da je bila te dni pred državnim sodiščem obravnava zastran tega, da se je prepovedalo tržaški občini napraviti ploščo v spomin shoda županov in zastopnikov isterških mest. Vlado je pri tej priliki zastopal ministerski svetnik Pascolini, ki je mej drugim tudi izrekel, da je na tej plošči bila tudi zgodovinska neresnica, da so v Istri dvajset stoletij bili merodajni Italijani, dočim so bili v večini vedno Slovani. Pomenljivo je, da je vladni zastopnik kaj tacega konstatoval in le želimo, da bi vlada tudi v tem smislu postopala, pa bi bil kmalu konec italijanske prevzetnosti. Dosedaj vlade navadno niso marale vedeti za Slovane v Istri in so podpirale le Italijane, kar je bilo povod italijanski irediti, ki pa postaja za državo resna nevarnost. Nadejamo se, da bodo Badeni nastopil v tem oziru pametnejšo pot. Seveda bi bilo najprej treba premembe pri tržaškem namestništvu.

Italija. Italijanski vladni listi napovedujejo veselo novico, da se je posrečilo napraviti popolno ravnovesje v budgetu. Zato se pa ne bode v bodočem zasedanju parlament dosti pečal s finančnimi vprašanji. Državni dohodki kažejo celo nekaj prebitka. Nam se to zdi neverjetno in se najbrž pravi položaj prikriva. Jedenkrat je že Italija na papirju imela prebitke, a čez nekaj časa se je pa pokazalo, da je vse bila le sleparja, ker so se nekateri izdatki prikrivali. Država je tako zagazila v take težave, da se skoro več pomagati ni mogla. Ravno tako tudi sedaj ni verjetno, da bi se nakrat bilo finančno stanje izboljšalo, ker se še niso izvlele nobene večje

nami je gospa in gospod . . .“ In zdajci me pogradi z ženko vred in naju dvigne nad idealne oblake. Ko se vrnemo in k sapi pridemo, strese za konec vse kadilo in žrjavico pred naju.

Komaj sedemo na svoja mesta in že stoji spet jurist.

„Gospoda, mi smo iz duha in mesá, iz idealov in resnice. Meni je polen želodec ideal in prazen resnica, brida resnica . . .“

Tu nam je dobro, da bi si želel šotorov. Dobro jemo in dobro pijemo. In komu gre hvala za to vse? Naši milostni vladarici v hiši, katero Bog pozivi . . .“

Hem, znatenje časa, kako da se tolmačijo in realizujejo sedanji idejali!

Jedenkrat bilo je to drugače in to še v sv. pisemskem času.

Kako lepo in pomenljivo je pokaral Božji sin Marijo, katera se je sukala po kuhinji skrbč za želodec . . .

„Marta, Marta si je boljši del izvolila.“

„Blagoslov! Vam Bog kosilo. Čas je, da hitimo na kolodvor in dalje iz Ribnica. Hvala Vam lepa za prelepo slovansko gostoljubnost. „Z Bogom“! „Z Bogom“!“

Na zdravje, gospod urednik! Od kod se vidi drugi teden, kar nič še ne vem.

Dorán.

preosnove in vojna v Afriki gotovo stane precej denarja. Crispi se hoče na vsak način obdržati na krmilu, zato pa vlado slepi z ugodnim finančnim stanjem. Nekoliko bode najbrž že opozicija v zbornici pojasnila, kako je nastal nakratni preostanek, če tudi popolnoma ne bode mogla vdreti v tajnosti te zvite finančne politike.

Dogodki v Turčiji. S tem da je Turčija obljubila uvesti reforme, so le deloma premagane težave. V Keasonu bili so zopet resni nemiri, v vasi Seulus so pobili Turki 21. Armencev. V pokrajnah Aleppo in Adana so kristjani v velikem strahu, kajti Turki se pripravljajo za izgrede. V okraju Zeitun je mej Armeni veliko gibanje in se menda pripravljajo za vstajo. Iz Carigrada se poročajo čudne stvari. V sultanovi palači so prišli na sled neki zaroti proti sultanu. Bile so preiskave pri mnogih višjih dostenjanstvenikih in služabnikih sultanove palače. Mnogo so jih zaprli. Poslopja raznih ministrov stražijo vojaki. Sultan je zaukazal, da naj se proti Turkom, kateri delajo proti njemu, skrajno strogo postopa. Petdeset so jih baje že usmrtili. Svoja brata Rašada in Murada je ukazal sultan pripeljati v svojo palačo, kjer ja strogo stražijo. Zarotniki so baje namernovali katerega teh dveh proglašiti za sultana.

Volilno gibanje.

V Ljubljani, 26. oktobra.

Včeraj je v trgovski in obrtniški zbornici poročal g. dr. K. vitez Bleiweis-Trsteniški sedanji zastopnik zbornice v deželnem zboru, kako sta on in sopsolanec g. Anton Klein zvrševela mandat v zadnji deželnozborski dobi. Po poročilu je zbornični svetnik g. Škabernè izrazil poslancem zahvalo ter upanje, da bodela in nadalje zbornico zastopala v deželnem zboru. Temu se je pridružil z nemške strani zbornični svetnik g. Baumgartner, pripominjajoč, naj bi poslanca zbornice nikdar ne prezrla, da zastopata trgovski in obrtni stan dveh narodnosti.

* * *

Meščani v Novem mestu in Črnomlju so ponudili kandidaturo g. dru. Ivanu Tavčarju.

* * *

Z Bleda, 25. oktobra.

Kaj more to biti, da je vse delovanje za volitve v deželnem zboru nekako skrivnostno zakrito! Beli dan ne ve, kako postopajo in kako krepko se trudijo klerikalci, da dosežejo dobre izvolitve po opominu kneza in škofa, da se vsa agitacija v to svrzo z zmernostjo, častitljivostjo in dostenjostjo vrši in, kar Bog ne daj, da bi koga duševna razburjenost, strast in osebne mržnja do smotra vodila. Kako se je v naši občini? To nedeljo se bode na Jezeru ob 10. uri za volitve služila sv. maša. Po sv. maši bo katolišk shod pri Petranu, h kateremu so vsi volilci povabljeni. Vsaj tako smo slišali dne 20. t. m. v cerkvi na Bledu. Od 1.—2. popoludne bode tudi izpostavljeni sv. Rešnje telo. No, saj priznamo, da je vse to lepo in krščansko, da bi se pa vera izkorisala za politiko, tega ne razumemo. Posebno vnet za dobre volitve je pa vendar duhovnik g. Val. Jakelj, v Ribnem, kajti on je koj to nedeljo po maši, da bi nobeden volilcev ne opustil katoliškega shoda, na noge stopil ter letal po hišah agitirajoč. Posebno odlikoval se je v Bodeščah. Volilcem je zatrjeval, da, ako bodo volili duhovnike, bode on govoril, da v kratkem dobrodo nov most pri Bodeščah čez Bohinjsko Savo. Pa kaj to, samostojno faro jim je oblabil. Čuda, da je ta mož v tem času tako dobrohoten, kakor sicer niti z lece ni nasproti svojim faranom. Tudi uren je, kakor marca meseca ni bil, ko je Drenarica iz Sel neprevidena umrla, ko pa seveda volitve ni bilo. A v sedanjem času se pa tudi ne drži po vsem opomina škofovega, da ni smeti osebne mržnje proti nikomur imeti. To dokazuje sledenji dogodek. Gosp. Val. Jakelj je oblabil g. Jak. Peternel, županu in posestniku, da mu proda nekaj listja, a preklical je svojo oblubo, češ, da je g. Peternel čez duhovne in škofa. Kaj bo ako g. župan listja od tega gospoda ne dobi! Nesrečne volitve! — Mi pravimo: Ne izzivajte nas zastran volitve! Spominjajte se predzadnje občinske volitve na Bledu! Kdo je bil takrat greha kriv? Volilci, zaupajte, pa glejte komu!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. oktobra.

— („Slovenec“) poroča, da je bila včeraj mestna duhovščina pri gospodu knezoškofu, izraziti mu sožalje povodom „mox pereat“. V svoji zahvali za sočutje je knezoškof — po „Slovinci“ — tudi rekel: „Cerkev je dandanašnji prisiljena, dotikati se tudi politike, ko so skoro vsi parlamenti nekaki proticerkveni zbori. Sveti Oče prepovedujejo že leta in leta katoličanom na Laškem, da se ne smejo udeleževati volitev, in s tem pač gotovo posegajo v politično življenje. Kako je

torej mogoče trditi, da prestopajo škofo svoj delokrog, če dajejo duhovščini navodila radi političnega delovanja.“ — Mi ne verujemo, da bi bil knezoškof tako govoril, ker takšne nelogičnosti mu vender ne moremo pripisovati. Od avtoritev zahtevamo pred vsem logike.

— (Za državne uradnike.) Piše se nam: K včerajšnji notici „našim gospodom poslancem“ imamo dostaviti sledeče: Državni uradniki so se pač ganili, a seveda po znanem Kielmanseggovem receptu; toda dobili so baje odlok, da ni dosti upanja, ker je državni proračun že predložen, je tedaj že prekasno. Čudno, da uradniki nikdar o pravem času ne pridejo in da za te država nima nikdar denarja. Kako je pa z vojaštvom? Vojno ministerstvo je vsled došlih mu pritožb zaukazalo, da se ima vsled izrednih tukajšnjih razmer komisijonalnim potom določiti povprečna cena stanovanjem, in ta komisija, pri kateri so bili zastopani magistrat, mestna občina, vojaštvo in finančni erar, je dognala cene, vsled katerih vojaštvo za gotovo pričakuje, da pride iz sedanjega petega v tretji stan. razred, dasi tudi ima že sedaj po 100 do 200 gld. več stanarine nego izraža akt doklade drž. uradnikov. Južna železnica daje svojim uradnikom 70%, državna železnica pa, katere predsednik je bil sedanji fin. minister Bilinski, 80% dunajske stanarine. Konstatovati moramo, da je mnogo hišnih posestnikov zvišalo stanartino za 50 do 100 gld.; znana so nam pa tudi stanovanja, ki so se podražila kar za 200 do 250 gld. Take razmere so za uradnike, katerih plača je že celih 22 let nespremenjena ostala, naravnost rečeno neznosne. Dandanes se vlada prav pridno briga za to, kako so nastanjeni delavci, kaka imajo ležišča; in prav je tako! Jeli pa prav, da se mora uradnik s svojo družino potikati po zaduhlih nezdravih sobah, ker ne zmora boljšega, svojemu stanu primerenega stanovanja? Našim gospodom državnim poslancem so sedanje tukajšne razmere dobro znane, gotovo imajo srce na pravem mestu, da bodo iz lastne inicijative te stvari se poprijeli ter na pristojnem mestu zastavili možato besedo na korist državnim uradnikom, katerim so sedaj vsled znanega ukaza zvezane roke, da se s svojimi težnjami ne morejo ganiti iz Ljubljane naprej.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Danes se prijatelji gledališča kar pulijo za vstopnice k nočojšnji predstavi operete „Nitouche“. Vsakdo bi rad videl gosp. Polakovo v tej ulogi in tako je bilo gledališče za danes že opoludne malone povsem razprodano; parterne in balkonskega sedeža ni bilo nobenega več dobiti. Tudi z dežele je pribitelo mnogo obiskovalcev, povpraševanje po ložah je pa toliko, kakor še nikdar. Z mnogih strani se je izrekla želja, naj se „Nitouche“ še jedenkrat uprizori, seveda z gosp. Polakovo. Dramatičnemu društvu se je posrečilo pridobiti ljubenjivo umetnico še za jeden nastop in se bo „Nitouche“ ponovila v torek. Z ozirom na to, da zlasti z dežele prišli obiskovalci gledališča niso za današnjo predstavo dobili vstopnic, opozarjam, naj se oglasila za prihodnjo predstavo „Nitouche“ pošljejo čim prej čitalniškemu kustosu g. F. Šešarku. Oglasilom je priložiti denar. Cene so razvidne z gledališkega lista.

— (Izpraznenje barak.) Vkljub skrajno neugodnemu vremenu prebiva še okolo 500 oseb v raznih barakah. Ker z ozirom na bližajoči se konec stavbinske sezone pač ni pričakovati, da bi se še stanovanja popravila za toliko ljudij, sklenil je, kakor slišimo, mestni magistrat, da se imajo barake čim prej izprazniti, za one, ki bi ostali brez strehe, pa začasno preskrbeti stanovanja v bivši sladkorni tovarni na Poljanah. Ker se je mnogo obiteljij že nastanilo v tako zvani meščanski vojašnici, katero je topništvo izpraznilo, upati je, da najdejo vsi prebivalci barak na ta način zavetje pred bližajočo se zimo.

— (Demoliranje poslopij.) V zadnjem času pričelo se je nekoliko energičneje s podiranjem onih poslopij, katera so bila po potresu tako poškodovana, da bi bila poprava nemogoča, ali pa bi se ne izplačala. S podiranjem takozvane meščanske bolnice na voglu Špitalskih ulic pričelo se bo prve dni meseca novembra, prihodnje leto pa se bo zgradilo tamо elegantno dvonadstropno poslopje, katerega pritličje se bodo rezerviralo izključno za razne prodajalnice, v prvem in drugem nadstropju pa bodo lepa stanovanja. Z demoliranjem stare deželne bolnice je stavbinska firma Zupančič že pri-

čela ter je doslej razkrila cerkveni stolp in velik del bolničnega poslopja. Razven meščanske bolnice ali kresije pričelo se bo v Špitalskih ulicah že prihodnji teden s podiranjem Schreyerjeve hiše; potem še le bode mogoče tudi Ravniharjevo hišo do dal podreti. Ulica se bode morala potem popolnem zapreti. Kakor iz rečenega razvidno, pala bode torej celo severna polovica Špitalskih ulic; ostala bo le Sossova hiša pri Francovem mostu, ki pa se bo v svrhu regulacije teh ulic najbrže morala odkupiti in tudi podreti.

(Regulacija mesta ljubljanskega.) Kakor je našim čitateljem že znano, izdelal je tudi stavbinski mojster kranjske stavbinske družbe gospod Wolf generalni načrt za regulacijo našega mesta ter ga predložil občinskemu svetu. Fotografičen posnetek tega načrta izložen je v oknu Fischerjeve knjigarnje na Kongresnem trgu. Kolikor se dá po fotografiji posneti, naslanja se gospoda Wolfa načrt na oba mestnemu svetu že preje predložena načrta: pas okoli mesta spominja na Fabijanijev, ureditev nekaterih drugih ulic na Sittejev načrt. Tako nekako mislijo si regulacijo našega mesta tudi zastopniki mestne občine. Kakor se nam namreč zatrjuje, dobiva mej občinskimi svetniki čim dalje več veljave misel, da ne kaže popolnem sprejeti nobenega predloženih načrtov, temveč sprejeti iz teh načrtov ono, kar se spozna za dobro in praktično in kar ugaja lokalnim in finančnjim našim razmeram. Ker bodo geometri, katere je finančno ministerstvo v svrhu izmerjenja našega mesta blagovoljno dalo na razpolaganje mestni občini ljubljanski, svoje delo kmalu končali, bode se potem tudi naprava regulacijskega načrta po domačih močeh lahko takoj pričela. Upati je torej, da bode glavna zapreka, ki je letos pričetek novih zgradeb upravo onemogočila, kmalu odstranjena in da se bode renovacija našega mesta prihodnje leto tem energične započela.

(Ljubljanski grad,) ki je bil lastnina juštčnega erjara in v katerem je do potresa bila nastanjena c. kr. moška kaznialnica, prešel je, kakor se nam poroča, v roke ministerstva notranjih zadev. Kake namere ima to ministerstvo z ljubljanskim gradom, še ni znano. Stolp, v katerem sta nastanjena požarna stražnika, pa je, kakor znano, last mestne občine ljubljanske.

(Plaz na južni železnici.) Kakor se nam poroča, udrl se je nočoj mej Lazami in Zagorjem velik plaz na tir južne železnice ter popolnoma zaprl železnični promet. Pasažirji morajo pred plazom izstopiti ter se potem z železničnimi vozovi, ki se iz Ljubljane tje dirigirajo, naprej voziti. Ker je danes zjutraj odšlo mnogo delavcev na lice mesta, upati je, da bode kmalu zopet omogočen direktni promet.

(V proračun za leto 1896.) se je postavilo za Kranjsko in sicer: I. za cestne zgradbe: 1. za korekcijo državne ceste pri Kokri okr. Kranj (2. obrok.) 10.000 gld. 2. za drž. ceste v Novem mestu in zgradbo novega železnega mostu čez Krko med Novim mestom in Kandijo (2. obrok.) 24.000 gld. 3. za korekcijo Zagrebške državne ceste pri Čatežu okr. Krški (2. obrok.) 10.000 gld., 4. za Karlovške državne ceste pri Težkem Potoku okr. Novomesto (3. obrok.) 10.000 gld., 5. za most čez Savo pri Radečah okr. Krško (2. obrok) 10.000 gld., vklj. 64.000 gld. — II. za vodne zgradbe: 1. za redne potrebsčine 13.400 gld., 2. za izredne in za uravnavo Save 50.000 gld., vklj. 63.400 gld.

(Povodenj) Iz Borovnice se nam poroča: Komaj smo pozabili lud potres, kateri nam je prizročil veliko škodo in mnogo strahu, že nas je zadeba druga nezgoda. Dne 25. t. m. po polunoči se je med močnim bliskom in grmenjem utrgal nad vasjo v bližnjih hostah velik oblak. Iz bližnjih krajev pridrla je voda, zalila vse struge in potoke ter izstopila čez bregove, in silila posestnikom v hiše, hleve, kleti in druge shrambe. Ljudstvo, popolnoma zbegano delalo je na vso moč, a zaman. Voda je prišla nekaterim posestnikom v kleti in hleve, ter pokvarila veliko shranjenih pridelkov. Posebno škodo je voda napravila nekemu prodajalcu na soli in sladkorju v skladisču. Razun po potih in mostovih napravila je voda tudi veliko škodo na polju, ker je odnesla ter uničila večinoma jesensko setev.

(Na postaji Podnart-Kropa) državne železnice se bode napravil vodvod od Save do postajnega vodnega poslopja. Okr. glavarstvo v Radovljici se je delegiralo, da oskrbi vse potrebno glede političnega obhoda in razvlastilnih obravnav.

(Premovanje goveje živine) se je vršilo dne 23. t. m. v Pristavi pri Tržiču. Poleg podpredsednika kmetijske družbe g. Seuniga in živinozdravnika g. Wagnerja so bili navzoči tudi odpolanci podružnic v Tržiču in v Koverju. Darila so dobili nastopni posestniki, za bike: Fran Rotar iz Srednje vasi 25 gld., Fran Dolžan iz Golnika 15 gld., Anton Ažman iz Pivke, Matej Barle iz Luž, Alojzij Pavlin z Brezja in Stanislav Polak iz Tržiča po 10 gld. Posebna da-

rila po 5 gld., katere je podarila kranjska kmetijska družba, so dobili: Matija Arnes iz Koverja, Lorenc Marinšek iz Strohina, Josip Primožič, s Pristavo in Janez Gasperlin z Luž. Za krave so dobili darila: Peter Jerala iz Naklega, Franc Špendov iz Tržiča in Janez Sitar iz Ziganjevasi po 10 gld. Za telice so dobili darila: Janez Gross iz Gorič 20 gld., Janez Gašperlin iz Luž, Toma Golmajer, Janez Počivalnik iz Podbrezja in Janez Hrastnik od sv. Križa.

(Zdravstveno stanje) V postojinskem okraju je zbolelo v poslednjem času v 3 vseh 30 otrok in 1 ženska za škarlatico; izmej otrok jih je 7 ozdravelo, 5 pa umrlo. Storilo se je vse potrebno, da se prepreči razširjanje bolezni.

(Laška „učenost“) „Soča“ piše: Pred tedni je izšla Caprinova lepo ilustrovana knjiga „Le Alpi Giulie“, o kateri spregovorimo, še obširnejše. Za sedaj povemo le toliko, da ima ociten namen, italijansko občinstvo slepit, kakor da bi bilo vse Primorsko in še dober del Kranjskega italijanska dežela. Zemljepisni pomen „Alpi Giulie“ raztegnen je namreč tudi na, Istro in Notranjsko, če ravno vše vsak prvošolec, da je tam Krški svet. Imena naših gora so seveda, skoro vsa poitalijančena, včasih zelo nerodno, n. pr. Vogel z „Monte Carbone“, Mrzavec z „M. secco“. Samo Razorja ni mogel prestaviti, ker ni vedel, da se pravi razor italijanski „solco“. Torej pomagajmo mi: Monte Solco! Konečno govori zeló porogljivo o hrvatski in slovenski književnosti, kar je „Corriere“ že davno ponatisnil. Omenjeno bodi n. pr., da je napravil Sim. Ruterja za duhovnika („sacerdote“), češ da slovenski ne piše noben posveten učenjak, nego k večjemu kak duhovnik. In take bedarije človeka, ki sploh nič temeljitega ne vše o Slovanstvu, razglasajo laški listi za „sloveče delo“. Bog ne daj, da bi podobne neumnosti skrpal skupaj kak Slovenec o sosednjih narodih, mi Slovenci, sami ga razmesarimo, da se ne bo nikdar več upal med pisatelje! Lahko pa jemljejo vsako bedastoč za suho zlató. To je dokaz, kakó nizko je padel že italijanski živelj v teh krajinah! Prav, le dalje takó! Laško ljudstvo mora postati neumno pri čitanju takih šušmarij.

(Razpisana služba.) Pri davčnih uradih na Kranjskem mesto davčnega pristava v XI. čiu. razredu. Jamčina primerna letni plači. Prošnje v 4 tednih predsedstvu fin. ravnateljstvu v Ljubljani.

(Mrzla jesen.) Korespondenčni urad javlja iz Zagreba, da je v soboto ponoči pri Sasejaku zmrznilo pet kmetov.

(Človek — zver.) Da se more človek poziviniti, to se vidi iz naslednjega slučaja: V Zahradjanu na Češkem je 22letna kmetica Ana Lauda zvabila svojo 18letno svakinjo v svinjak in jo tam iz povsem neosnovanega sovraštva s sekiro ubila. Truplu je potem odsekala glavo in jo skrila pod streho, truplo pa vrgla proč.

(Zaklad v vodnjaku.) Tudi v Belegradu je mnogo lahkovernih ljudij, to se je pokazalo, ko je občina jela čistiti star rimske vodnjak. Govori se namreč, da je v tem vodnjaku zakopan velik zaklad. Čim se je vodnjak do polovice očistil, so začeli ponoči prihajati iskalci zaklada, ker jih je bilo navadno več, so nastali poboji in je bilo več oseb ubitih. Sedaj stoji pri vodnjaku straža, da odganja tiste, ki pridejo „šac“ kopat.

(Po pasje) se ravna z ljudmi časih na Nemškem. Na postaji Gunzburg je zmanjkalo vožnih listkov, potnikov je bilo toliko, da si uradnik ni vedel pomoći. Prišla pa mu je na pomoč prebrisana glavica in mu svetovala, naj za popotnike porabi listke, namenjene za — pse. In tako se je zgodilo. Popotniki so se peljali s pasjimi kartami, konduktorji pa so z njimi ravnali tudi po pasje, kajti bili so grobi, kakor je le na Bavarskem.

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Iz nabiralnika g. Fr. Bratina v Ajdovščini 3 gld. 40 kr.; č. g. podružnični načelnik J. Virant v Mokronogu iz nabiralnika v gostilni „pri Lipi“ 6 gld. 20 kr.; č. g. Ivan Zagorjan, župnik v Radecah, 2 gld.; N. N., strojvodja v papirnici v Radecah, 1 gld.; ženska podružnica v Sežani po blagajničarici g. Mariji Skrijejar 124 gld. 21 kr. — Hvala vsem dobrotnikom posebno izgledno delujoči ženski podružnici sežanski! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvu našega lista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. K. Kotnik, t. č. blagajnik kluba slov. tehnikov na Dunaju 20 kron in sicer 10 kron zložili z veselja pri zabavnem delu seje kluba slovenskih tehnikov mnogobrojno zbrani pristaši „Slovenskega Sveta“, čitajoč klasično „Pismo“ v podlistku sobotnega „Slovenca“; 10 kron kot novi prispevek v zahvalo za poddarjena godala — klub slovenskih tehnikov.

— Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzojavke.

Novo mesto 26. oktobra. Pri nas se je kandidiral za mestni dolenski mandat z veliko navdušenostjo g. dr. Ivan Tavčar. — Župan: Perko.

Crnomelj 26. oktobra. Črnomaljski volci proglašili dr. Ivan Tavčarja kandidatom za deželni zbor. — Schweiger, Zupan.

Dunaj 26. oktobra. Iz popolnoma zanesljivega vira čujem, da ima novi štajerski načelnik Bacquehem določno nalogu, pridobiti slovenske poslane za zopetni vstop v deželni zbor štajerski.

Dunaj 26. oktobra. Imenovanje bivšega pravosodnega ministra grofa Schönborna predsednikom upravnega sodišča in bivšega finančnega ministra Böhm-Baweka prvim senatnim predsednikom se razglasiti v nekaterih dneh.

Dunaj 26. oktobra. Proti tukajnjim hrvatskim vseučiliščnikom, ki so svojim zagrebškim tovarišem sporočili soglasje na uprizorjenih demonstracijah, se je začela preiskava.

Dunaj 26. oktobra. V političnih krogih obuja veliko senzacijo brošura, katera je ravno kar izšla in v kateri se priporoča, naj se Kloburjan odpravi iz Bolgarske in naj se Battenberžanov sin Arsen posadi na bolgarski prestol.

Budimpešta 26. oktobra. Trgovinsko ministerstvo je dalo privaten konsorciju pobiranje vstopnine k milenijski razstavi v zakup in znaša zakupnina 1,300.000 gld.

London 26. oktobra. Turki so napadli neko armensko vas, jo požgali in pomorili prebivalce. V Trapecuntu je prišlo mej Armencev in Turki do krvavega boja. Armencev je bilo ubitih 600, Turkov pa pet. 2000 žensk in otrok je zbežalo v razne cerkve. V poslopu avstrijskega konzula je našlo 200 oseb zavetišče.

Narodno-gospodarske stvari.

Južno štajerska hranilnica v Celju. Iz pravilno in zelo pregledno sestavljenega letnega računa za leto 1894. razvidimo, da je ta zavod v vsakem obziru napredoval. Še le šest let deluje, skazuje že stanje hranilnih vlog v znesku goldinarjev 1.280 982.05, katere so se vsakoletno zvišale, in sicer v letu 1893. za gld. 131.141.42 in v poslovnem letu 1894. za gld. 199.183.65, od tega se je doložilo gld. 153.606.24 in pripade le goldinarjev 45.577.41 na kapitalizovane obresti. Posebno pa nas zadovoljuje, da so se okrepila v letu 1894. tako zdatna mobilna denarna sredstva; kajti primerjaje vložno stanje leta 1893. v znesku po gld. 1.081.798.40 s hipotečnimi posojili v znesku po gld. 1.003.869.20, bilo je to potrebno. Seveda so se zvišala hipotečna posojila v prejšnjem letu za gld. 189.357.67 tedaj primeroma precej nad dočinkom hranilnih vlog po gld. 131.141.42 letos pa so se pri doložku hranilnih vlog v znesku po gld. 199.183.65 zvišala hipotečna posojila le za znesek po gld. 103.507.03 tedaj na gld. 1.107.376.25, kar je seveda omogočilo, dospeti do večje mobilne denarne zaloge. Posojila občinam vzrastla so za gld. 1653.46 na gld. 24.890.80 in posojila proti zastavi za gld. 460 — na gld. 1020 —, in akoravno se je znižalo stanje vrednostnih listin za gld. 10.823.50 do zneska po gld. 41.361.50, vendar pmnožitev mobilnih vrednostin v tem jasno označi, da se je vloga pri c. kr. poštni hranilnici zvišala za gld. 3770.36 na znesek po gld. 4247.14 in kot nov račun skazuje se gld. 86.748.72 naloženih pri drugih denarnih zavodih, ter konečno gotovine v blagajni po gld. 31.703.58 proti le gld. 12.751.30 vlanskega leta. Čistega dobitka za leto 1894. skazuje se znatna svota v znesku po gld. 8266, od katere je gld. 63 — vračenjenih pri kurznem dobitku in pravi poslovni letni dobitek po gld. 8203 — se vloži v rezervni zaklad, tako, da razpolaga zavod koncem leta 1894. že z gld. 27.755.57 rezervnega zaklada, to je 2.16%, od celega zneska hranilnih vlog in ima poleg tega še specijalnega rezervnega zaklada za kurzne zgube gld. 234.50 tedaj skupaj celotni rezervni zaklad gld. 27.990.07. — Oziraje se na to, da so hranilne vloge jako hitro narašale in ni rezervni zaklad zamogel jednakom hitro vspetati, se mora vendar priznati povolen vspet pri rezervnih zalogah ter se opazuje odstotni naraščaj rezerve v tem, da je znašala leta 1892. le še 1.19%, koncem leta 1893. 1.83%, leta 1894. pa znaša odstotni stavek že 2.16. — Omenjam le še, da obstoje hranilne vloge iz pravih hranil, kajti iz mej 2205 vložnikov pripada jih 875 na znesek pod 100 gld. in 915 pa na zneske od 100 do 500 gld. Mnogo je sicer še nakupičenega narodnega denarja v zavodih, kateri so nam ne samo ne naklonjeni temveč prostost rečeno sovražni. Skoro ves pupilarni denar kar ga je naloženega v hranilnicah, je v nasprotnih in mnogo leži še cerkevih vlog drugje, katere bi se v domačih zavodih jednakom visoko ako ne višje sprejele v obrestovanje. Slovenci! Izvimo nasprotniku ono orožje iz rok, katero smo mu sami slepotisnili v pest, ter z njim podali moč, da nas prezira, da nas zatira in v prav kratkem, uvideli bodo, kaj smo mu odvzeli.

Dalje v prilogi.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati bolesti težejoče misice in žive krepičajoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko izganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetji razpolaga to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalogatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (4-15)

Poslano*

Čevljarski zadrugi o priliki razdelitve podpore nje članom!

Uspeh okrožnice načelnosti čevljarske zadruge v Ljubljani za po potresu poškodovanje tukajšnje strokovne mojstrov bil je tako ugoden, kajti prispevki znašajo vsakokor lepo sčetico 1300 gld., najbrž zategadelj, ker se je imenom vseh tukajšnjih mojstrov (94) in okoličnih (156), vklj. za 250 poškodovancev prosjačilo. Toda število vdeležencev te podpore znaša samo 70. Kje pa so vsi drugi? Mar niso istotako zadržni, davkopalčevalci in ni vsak bolj ali manj škoda trpel ter bi se moral v ozir jemati pri razdelitvi podpore, koja je došla vsem potrebnim brez razloka? — — Ako se je od teh 70 tistim, ki so bili v zaostanku z vplačevanjem za bolniško blagajno odtegnili zaostali znesek od podpore, zakaj se pa per analogiam ní tistim, ki niso zadržnile plačali ali so bili v zaostanku, podpora podelila in se od iste zaostali znesek odtegnil? Kar se pa tiča zadržnine in zadružnih zadev, príporočal bi zadrugi vestejo poslovanje, kajti kako more dotičnik svoje dolžnosti in plačitev napram zadrugi vedeti, ako mu ta niti pravil ne določa.

V Ljubljani, dné 26. oktobra 1895.

Rajmund Taučer
čevljarski mojster
(1892)

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Štev. 11. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 671.

V torek dné 29. oktobra 1895.

Kot gost nastopi gospica Irma Polakova.

Mam'zelle Nitouche

Opereta v treh dejanjih. Spisala H. Meilhac in A. Millaud. Godbo zložil Hervé. Dirigent g. kapelnik H. Benišek. Režiser g. R. Ineman.

Blagajna se odpre ob 7. ur. — Začetek točno ob 1/8. ur. Konec ob 10. uri zvečer.

Vstopnina:

Parter: Sedeži I. do III. vrste 80 kr., IV. do VIII. vrste 70 kr., IX. do XI. vrste 60 kr. Stojišča 50 kr. Dijaske in vojaške vstopnice 30 kr. Vstopnina v loži 50 kr. **Balkon:** Sedeži I. vrste 60 kr., II. vrste 50 kr., III. vrste 50 kr. **Galerija:** Sedeži I. vrste 40 kr., II. do V. vrste 30 kr. Stojišča 20 kr.

Sedeži in lože se dobivajo v starcičnici v Šenbergovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Prihodnja predstava bo v petek dné 1. novembra t. l.

P. n. občinstvu z dežele se priporoča sedež naprej naročiti in sicer pri g. F. Šešarku, kustozu čitalnice. Naročilom je denar priložiti.

Tuji.

25. oktobra.

Pri Lloydu: Kašnar z Brezja; — Miklavčič iz Višnjegore; — Slatner iz Vipave. Pri jušnem kolodvoru: Trantner iz Inomosta; — Skedl iz Št. Ruperta.

Meteorologično poročilo.

Oktobra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
25.	9. zvečer	728.6	7.1°C	sr. vzhod	oblačno	30.0
26.	7. zjutraj	726.7	6.7°C	sl. zahod	oblačno	
"	2. popol.	725.6	8.2°C	sl. zahod	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 9.4°, za 0.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 26. oktobra 1895.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 20	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	" 60	"
Avtrijska zlata renta	120	" 45	"
Avtrijska kronska renta 4%	100	" 80	"
Ogerska zlata renta 4%	120	" 90	"
Ogerska kronska renta 4%	99	" 05	"
Avstro-ogrske bančne delnice	1051	" —	"
Kreditne delnice	396	" 60	"
London vista	120	" 25	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	" 82½	"
20 mark	11	" 76	"
20 frankov	9	" 54½	"
Italijanski bankovci	45	" 15	"
C. kr. cekini	5	" 70	"

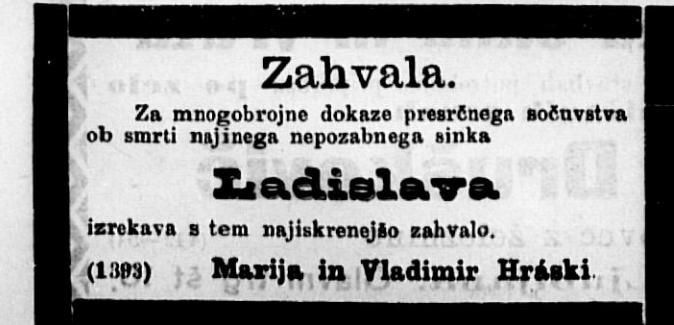
Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze presrčnega sočuvstva ob smrti najinega nepozabnega sinka

Ladislava

izrekava s tem najiskrenje zahvalo.

(1895) Marija in Vladimir Hraski.

J. Kunčič's soda-vode factory in Ljubljana.

Produced by J. Kunčič, Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is a mixture of water and soda, with a small amount of carbonated water added.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

The product is produced in Ljubljana, on Sv. Petra cesta št. 5.

Učenca za sedlarsko obrt

vzprejme takoj (1380—2)

Jakob Razinger

sedlar v Ljubljani, na Poljanski cesti št. 26.

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in zraven spadajočimi prostori, blizu tobačne tovarne, (1375—2) odda se takoj ali s 1. novembrom t. l. Kje? pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

J. Klauer-jev

kemično čisti higienični kranjski

likér iz planinskih zelišč

vpliva v visoki meri osveževalno in ozivajoč, če se kdo nengodno, slabo in nevšečno počuti, pospreje prebavljene in se priporoča kot vsakdanja dijetetična piča.

Zajamčeno čisti izvleček je in se ne sme primerjati z nobenim likérem, ker dobrodejno in zdravilno upliva ter vse druge prekaša.

Ta jedini domači protzvod te vrste bi se moral povsodi popolno ceniti in bi ne smel manjkati v nobeni hiši, v nobeni restavraciji in v nobeni kavarni.

Pristnega prodaja (1370—2)

J. Klauer v Ljubljani.

Zakenito zavarovan.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(943—10) pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7.

DUNAJ.

Vsek dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

!! Nepremočljivo usnje !!

! Prave ruske jufte !

Cele kože, valkane škornje iz jufte, čevlje in urbase
po najnižji ceni.

Tudi priporočam gospodom trgovcem in čevljarijem svojo
zalogo vseh vrst podplatov in gornjega
usnja (Oberleder).

Ker je cena usnju poskočila, mi je le vsled
večjega skladischa omogočeno po primernih cenah prodajati.

Tovarniška zaloga usnja

Julij Moises v Ljubljani.

Nepremočljivo usnje!

Št. 261.

Cestni odbor krški

bode
dné 9. novembra 1895 zjutraj ob 9. uri
v občinski pisarni v Krškem
oddajal

vse delo preložitve okrajne ceste

na Selskem Klancu pri Raki

tistemu ponudniku, ki bo stavljal najugodnejše pogoje. — Črteži in prevdarek stroškov so na pregled v občinski pisarni v Krškem. — Varščine je položiti 300 gld. v gotovini ali v vrednostnih papirjih.

Krško, dné 8. oktobra 1895.

Anton Rupert
načelnik.

(1388—1)

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

(298 36)

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje etnitičnih oblek po najnovejši fašoni in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladislu. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni začagatelj o. kr. uniformske blagajnoe drž. Železnico uradnikov.

Solidne cene.

Sodi

od 1 do 2 veder nove vezave, potem 5 do 10 in 12 veder stare vezave, kakor tudi sodi zaloge vina od 30 do 50 hektolitrov, vsi v dobrem stanu, so na prodaj pri (1360—3)

J. Buggenig-u, sodarju
Erjavčeva cesta v Ljubljani.

Pristno Brnsko sukneno blago za jesen in zimo 1895.

Kupon 3-10 m dolg, za gl. 4.80 iz dobre popolno obleko za go- gl. 6. — iz flue spode (suknjo, hlače, gl. 7.75 iz finejše telovnik) stane samo gl. 10. — iz najflua. pristne ovce volne.

Blago za zimske suknje, za lovec, loden, blago za suknje in hlače iz gredašne tkanine v najlepši izberi meter od 2 gld. 25 kr. navzgor in vse drugo blago pošilja po povzetju kot poštena in solidna najbolje znana tovarniška zaloge suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzoreci zastonj in frankovano. — Jamči se za to, da pošiljatev odgovarja vzorcem.

Na uvaženje! Slavno p. n. občinstvo se zlasti opozarja, da je sukneno blago, če se direktno naroči, znatnoceneje, nego če se po agentih naročuje. — Tvrda Siegel-Imhof v Brnu pošilja vse blago po pravih tovarniških cenah brez podražbe vsled zasebne odjemnike toli oškodujodega sleparskega „krojaškega popusta“. (1146—15)

Prave ruske jufte.

I. najstarejša posreduvalnica stanovanj in služeb Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

še mnogo: več priprostih kuharic za tukaj; žemdarmitijsko kuharico, 10—12 gld.; župnijsko kuharico za okolico Ljubljanske; več hišin; loterijsko pisarico, 10—14 gld.; 2 otroški varuhinji za tukaj in Puli; mnogo pestunj, tudi k večjim otrokom; matkarico za prav dobro obiskano restavracijo; mnogo deklet za vse; 4 konjske hlapec itd. itd. (1385)

Išče se

poštna in brzjavna odpraviteljica

Slovenka, za Dolenjsko. — Kje? pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (1367—3)

Ljudevit Borovnik (886—32)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejemo vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

Jakob Štrukelj v Trstu

via Caserma št. 18, vhod piazza della Caserma (nasproti veliki vojašnici)

prodaja po neverjetno nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicikle).

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer v Frankobrodu in „Viktoria Cykle Works“ Wolverhampton, Angleško.

Kolesa „Adler“ so svetovnoznamna in se rabijo v nemški vojski. — Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Posilja se na deželo in na vse kraje. — Cenike posilja se poštnine prosto. (728—46)

VIZITNICE

priporoča po nizki ceni

„Národná Tiskarna“ v Ljubljani.

FRAN ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice

št. 3

priporoča
svojo bogato zalogu

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrene lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroku spadajoča dela se izvršuje točno in po najnižji ceni.

Cement

železniške šine, traverze,

cinkasto in pocinkano ploščevino

železo za vezi

kovanje za okna in vrata

spleh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(442—54)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

FR. ČUDEN

urar

v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo največjo zalogo

vsakovrstnih švicarskih **ur**,
uhanov, zlatnine in srebrnine.

Zaradi velike nesreče potresa ni sedaj nobene kupčije, torej prosim, kdo misli uro kupiti, naj jo koj sedaj naroči ali kupi. V ceniku postavljene cene so zdaj za 10% znižane — Priporočam se z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden.

urar v Ljubljani.

(540—30)

Ceniki se dobivajo zastonj in se tudi po pošti pošiljajo.

Josip Seunig

v Ljubljani, Slonove ulice

trgovina usnja na debelo in drobno
priporoča

vse v to svrhu spadajoče blago

posebno

(1357—3)

podplate vsake teže in vrste iz najboljših tovarn.

Blago je kupljeno še pred podraženjem usnja, torej ceneje.

Karola Wolf-a restitucijski fluid.

(Izvleček iz izvrstnih gorskih zeljišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnetnih boleznih, kakor: protin, revmatičnem otrpnjenju, zvitju in pretegnjenju žil itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a

redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, preščeh itd., če nečejo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim bolezniom.

Cena zavitku 45 kr.

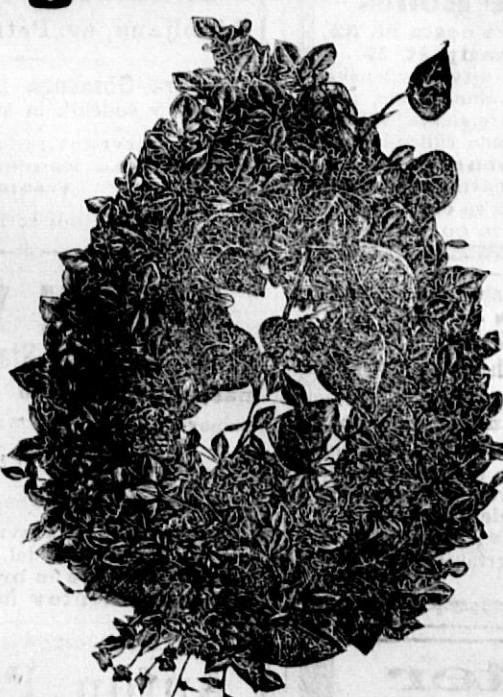
(1224—11)

Glavna zaloga in jedini izdelovatelj:

Karol Wolf

lekarnar v Vipavi, na Kranjskem, via Postojina in Gorica.

Nagrobne vence

za vseh svetnikov dan!

jako fino narejene, od najcenejših do najfinnejših
priporoča z velespoštovanjem

(1348—3)

K. Recknagel.

Stavbeni in galanterijski klepar.

Otvorjenje podjetja.

Kongresni trg št. 10.

Delavnica:
Tržaška cesta št. 40.

Podpisane si usojam s tem častitemu p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem se nastanil s svojim podjetjem v tukajšnjem mestu

na Kongresnem trgu št. 10

in se najbolje priporočam v točno izvršitev vseh v mojo stroko spadajočih del.

Nadalje priporočam svojo dobro oskrbljeno zalogo

kuhinjske oprave in Ditmarjevih sve-tilk, kopalnih naprav in klosetov.

Popravki se točno in cenó izvršé.

Računski proračuni za stavbena dela zastonj.

Za mnogobrojna naročila prosi z velespoštovanjem

(1369—2)

W. Weber.

Izvleček iz razгласa.

Vsled ukaza z dné 7. oktobra 1895, odd. 13, štev. 1757, namerava c. in kr. državno vojno ministerstvo potom

splošne konkurence

preskrbeti

različne oblačilne in opravne predmete.

Zastran natančnejih pogojev za to ponudbeno obravnavo se oponzira na razglas, objavljen v „Slovenskega Naroda“ 244. št. z dné 22. oktobra 1895.

(1337—1)

Za jesensko in zimsko sezono!

Največjo izber
dunajskih modelnih klobukov
za dame, dekleta in otroke,
tvoril iz klobučine, trakov,
peres, baržunov in plišov
v vseh barvah priporoča po najnižjih cenah

(1324—5) z velespoštovanjem

Karol Recknagel.

Lepo in ceneno!

Najnovejše!

Važno za gospodarstvo, tehniko in industrijo!
Amerikanska patentna jeklena veriga

nezvarjena

iz tvornice

Goeppinger & Co., Bela peč, Gorenjsko.

Unzerreissbar

Prednosti nasproti zvarjeni verigi: 1.) 2¹/₂krat večja lomoporna trdnost.
2.) Zmanjšanje teže. 3.) Absolutna varnost. — Izdelujejo se vse vrste dolgih verig po meri: verige za krave, konje, pse, za ojesa, prsne verige itd.

od 1'8 do 6 5 mm debelosti.

Samoprodaja za Kranjsko:

ERNEST HAMMERSCHMIDT

Ljubljana, Križevniški trg.

(1152—8)

Za vseh svetnikov dan!

jako fino narejene, od najcenejših do najfinnejših
priporoča z velespoštovanjem

(1348—3)

K. Recknagel.

Mala oznanila.

**Veliko
zaloga
klobukov**
priporoča
J. Soklič.
Pod Trancem št. 2.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v
slaščičarski in pekovski obrt
spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

(94)

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

Kavarna I. Lekan
(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavare ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrežbo.

Z velespoštovanjem

Ivan Lekan,

kavarnar.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbiro.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih narodilih blagovih naj se vzorec vposlati.

(95)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trga.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznano izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

(103) F. Ferlinc, restavratér.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-maträtze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znani modrocev z onimi, kot jih n. pr. tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene ponujajo. **Zimnice** od 1. do 30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni.

**Tapetniška kupčija
OBREZA**

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

IVAN JAX

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

**Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in
velocipedov.**

Ceniki (104) zastonj in poštne prosto.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče st. 8, Igriske ulice st. 3 priporočata p. n. č. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi

štedilnikov

in vseh v to stroku spadajočih del po nizkih cenah.

(107)

**Izborno
apno**

iz kopanega kamenja (apnenika), izvrstno izžgano, ima vedno na prodaj in v vsaki množini po običajnih cenah

(108) Andrej Mauer
posest. apnenice v Zagorji pri Savi.

Mehanik

(111) Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vseh v njegovo stroku spadajočih del in popravkov, kakor **šivalnih strojev, velocipedov** itd. po najnižjih cenah.

Vnauja naročila se točno izvršujejo.

G. Tönnies

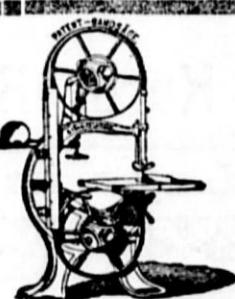
v Ljubljani.

Tovarna za stroje, žezezo in kovino-livnica.

Izdelenje kot posebnost:

vse vrste strojev za lesoreznice in žage.

Prevzame celo naprave in oskrbuje **parostroje in kotle** po najboljši sestavi, slučajno **turbine in vodna kolesa**.

**Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec**

liter po gld. 1.20 in

medenovec

liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravnik, pri

(116) Oroslav Dolencu

trgovina z voščenino in medom

Ljubljana, Gledališke ulice 10.

M. KUNC

krojaško obrtovanje

v Gradišči št. 5 (v Jean Schreyer hiši)

priporoča svoje izborne izdelke **olvilnih in uniformskih oblačil po meri**. Bogata izber dobrega modnega blaga je vedno v zalogi; vzprejemajo se pa tudi naročila s pridejanim blagom.

Fini in pravilni kroj, izborni del in ceno postrežbo jamči obče znana zmožnost in

(119) solidnost tvrdke.

Fran Detter

v Ljubljana.

Stari trg štev. 1.

Prva in

najstarejša

zaloga

(120)

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni

kmetijski stroji,

kakor

slamoreznice,

mlatilnice i. t. d.

Ceniki zastonj in poštne prosto.

Za (95)
jesensko in zimsko sezono
velika zaloga
manufakturnega blaga
po najnižjih cenah pri
Hugonu Ihlu
v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

Fr. Kaiser
puškar v Ljubljani,
Šelenburgove ulice št. 6 (98)
priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streličja in potrebščin za lovece. Specjalitete v eksprešnih puškah in ptičaricah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Slavko Gärtner
krojaštvo (1037)

Sv. Petra cesta št. 74 Škofove ulice št. 2 priporoča svojo delavnico v obilen poset, zagotavlja solidno in točno postrežbo po nizki ceni. Moške obleke izdeluje od 3 gld. naprej. Osnažijo se cele obleke in posamezni kosti. Stalnim naročnikom krpanje brezplačno. Gg. dijakom znatno znižane cene. Za jesensko sezono bodo moja delavnica razširjena in z dobrimi močmi preskrbljena, da mi bodo more ge ustrežati vsem zahtevam č. naročnikov.

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Slikarji napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja. Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (106) Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbonlineja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg Juž. kolodvora priporoča svojo zalogo (110) izvrstnih jermenov za stroje po najnižjih cenah, ravno tako jermenata za šivati in vezati. Kovščki „en gross“ gg. trgovcem to najnižjih tovarniških cenah.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Gösskega marčnega piva v sodčkih in steklenicah. Priznano izvrstna restavracija z veliko dvoranou za koncerte itd. in lepim vrom. (114) Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Alojzij Vanino

Ljubljana, Stari trg št. 9 nasproti trgovine J. S. Benedikta priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo nožev in škarij vsake vrste iz najfinijevega angleškega jekla. Priporoča se za izvrstitev vseh v njegovem stroku spadajočih del, kakor brušenje, britve, likanje in brušenje kirurgičnih instrumentov itd. (1038-13)

Anton Presker

v Ljubljani na Sv. Petra cesti štev. 16 priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblik za gospode in dečke, jepice za gospe, plaščev za gospe, ne-premočljivih havelokov itd. Oblike po meri so po najnovnejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (118)

Plznsko točilno (zimsko) pivo.

Usojamo se najujudneje naznaniti, da se razpošiljanje našega

zimskega piva

začne dne 2. novembra t. l. in je toplo priporočamo gospodom odjemnikom.

V Plznu, dné 22. oktobra 1895.

(1382-1)

Meščanska pivovarna v Plznu

(ustanovljena leta 1842).

Glavna zaloga: F. Schediwy, Gradec, Annenstrasse 19.

Stavbišče

v mestu, tik vode, okolo dveh oral, z vožnjo cesto
okrog, zasajeno z drevoredom, Je iz proste roke
na predaj.

(1381-2)
Kje? pové upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd proti poltnim bolezni, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijničnega sredstva za odstranjevanje Juskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sobi 40 odstotkov lesnega kotra in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparjam v okom, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znak. Pri neozdravljenih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja.

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabe služi

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo, v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kraje.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjam: Benzoe-milo za fino polt; boraksovo milo za pršce; karbolsko milo za uglejenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužajoča mila; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toilito, Bergerjevo milo za nežno otročko dobo (25 kr.); ičhtyotovo milo proti rudeči obrazu; milo za pege v obrazu jako učinkujede; tantinsko milo za potne noge in proti izpadaju las; zobno milo, najboljše sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v brošurici. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij.

(320-15)
Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piecoli, J. Svoboda in U. pl. Trnkó-zy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prezema se opreme zanevoste.
(316-32) Ustanovljeno leta 1870.
Cena in blago brez konkurenca!

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zagatalj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Odkovan na svetovni razstavi
(133) v Čikagi s svetinjo. (48)

V novozgrajeni hiši na Tržaški cesti

se še naslednja

stanovanja

sredi meseca novembra oddajo:

V III. nadstropji: 2 stanovanji s 3 sobami in drugimi prostori.

V I. nadstropji: 1 stanovanje s 4 sobami in drugimi prostori.

Vpraša naj se pri Filipu Supaučiću na Rimski cesti št. 16.

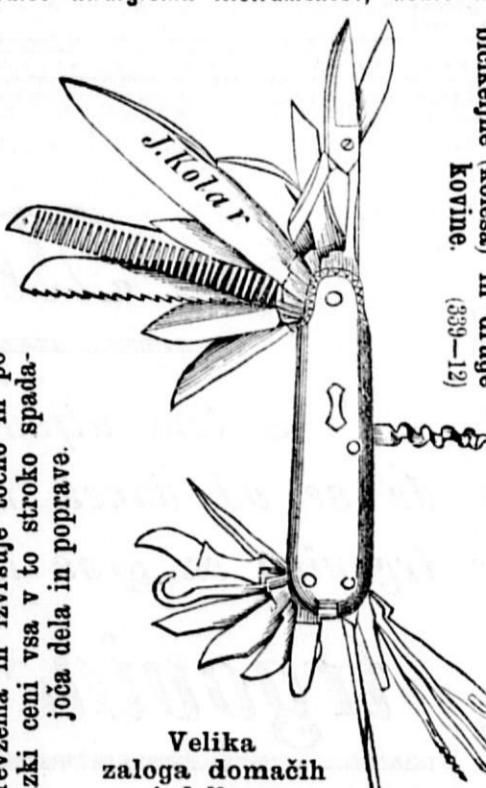
(1377-2)

JOS. KOLAR

izdelovalec kirurških instrumentov, nožev in orožja

Ponikljuje po zelo nizki ceni
bicikeljev (kolesa) in druge
kovine.

(339-12)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
Prezema in izvršuje četno in po
nizki ceni vsa v to stisko ap-
solutno v poprave.

Velika
zaloga domaćih
izdelkov.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo bogato zalogo

najfinjejsih britev, žepnih in drugih nožev,

škarij za krojače, šivilje in manufakturi-

ste ter vsakovrstnega vrtinarskega orodja.

M. JOSS & LÖWENSTEIN

tvornica perila, Praga, VII.

opozarjata kupujoče p. n. občinstvo na to, da naj zahteva pri kupovanju ovratnikov za srajce, manšet in srajce vselej le zakonito zaščiteno znamko (lev). Naše perilo se dobiva le v najboljših trgovinah modne robe za gospode in v trgovinah s platnom tu- in inozemstva in se pri nas ne prodaja na drobno.

Ob jednem priporočava naše najnovejše

patentovane ovratnike za srajce

ki imajo tolike prednosti v sebi, da vse osebe, zlasti gospodje, ki so zelo debeli, ne bodo nosili drugih ovratnikov, čim poskusijo jedenkrat ta naš proizvod.

Patentovani ovratnik

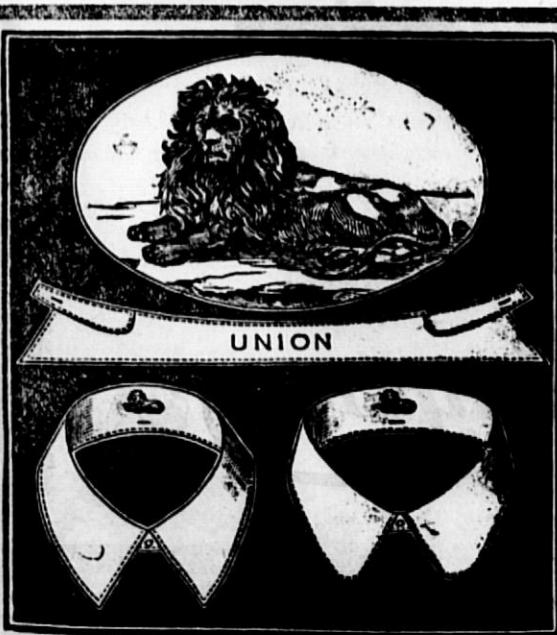
se prilega vsaki srajci, tudi ko bi ista ne bila narejena po meri, se lahko uglađi, obdržuje vedno svojo prvotno obliko in je vsled svoje gladke površine mnogo trpežnejši, nego vsi drugi ovratniki.

C. kr. avstr. patent št. 66.666.

Kralj. ogerski patent št. 1799.

Angleški patent št. 19.700.

R. R. G. M. Nr. 19.352.

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladischa v Frančiškanskih ulicah štev. 12 in na Sv. Jakoba trgu štev. 9 in mi vzlic vsemu prizadevanju ni mogoče, najti drugih pripravnih prostorov, in ker sem blago iz jednega skladischa spravil v tako slabo drvarnico, da utegne isto v jesenskem deževnem vremenu izgubiti gotovo vso svojo vrednost, sem prisiljen, nekaj svojega blaga

pod kupno ceno

razprodati in vabim slavno p. n. občinstvo k prav mnogobrojnemu obiskovanju z zagotovilom, da ne bode nikomur žal, da je porsbil to ugodno priliko za kupovanje, ker go-to nikdar več ne dobode tako cenenega blaga.

M. PAKIČ

trgovce z lesno robo, košarami, siti in rešetti, žimo in halugo v Ljubljani, v Šolskem drevoredu.

P. n. Osobito si usojam opozarjati na svojo od svojih delalcev predeno garantirano pristno žimo

katero kupujem neobdelano v Bosni, Ogerski, Štirske in Kranjski in jo dam potem presti, torej jo gotovo lahko oddam po najnižji ceni; istotako na

Crin d' Afrique (haluga ali morska trava)

za katero robo sem od Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique v Alžiriji glasom skleprega pisma z dne 15. septembra 1894. l. prevzel samoprodajo za Ljubljano in Kranjsko.

Istotako priporočam svojo veliko zalogu finih košar za kupovanje na trgu, košarice za potovanja, žičnih tkanin, pletenin za ograjenje vrtov, lesnih preprog, cekerjev za šolo in gospodinjstvo, nožnih preprog, slamnatih in kokosovih i. t. d.

P. n. vnanjam naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez dalnjih stroškov do stavljajo na kolodvor k dotednemu vlaku.

(847-9)

Moja pralnica

za slamnike in klobuke iz klobučine nahaja se

na Resljevi cesti št. 16 v pritličju.

C. Brilli.

Pri brzojavnih
naročilih za (1326-3)
vence in trakone
zadošča zarad kratkosti naslov:
Benedikt, Ljubljana.

Kot zadostenilo na tebov kava so priporoča | Najboljša, edina kava in ob tem po naravnih lastnostih, strošek je boljši; | najboljša primis je tebovi kavi je

KATHREINER-
KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Zdravje in moč
Kathreiner
tak.

ČASTNI DIPLOM
• 1891-1894 •
8 ZLATIH KOLAJN

Najboljši prirodni plod
v celih zrnih,
ki se ne dajo ponarejet.

Se dobi povsod: $\frac{1}{2}$ Kile za 25 kr.

Naznanko o preselitvi.

S tem uljudno naznanjam svojim p. n. naročiteljem in odjemalcem, da se od danes naprej prodajalnični prostori, in sicer obo oddelka za trgovino en gros in en detail, moje

trgovine z manufakturnim blagom

nahajajo

v veliki baraki na Kongresnem trgu

nasproti nunski cerkvi

ki je bila nalašč v to svrhu novo zgrajena.

V Ljubljani, dné 13. julija 1895.

Z velespoštovanjem

J. C. Mayer.

(1322-3)